

'Na Bhrian táinig Aodh Eanghach

[Ó Donnchadha, T. *Leabhar Cloinne Aodha Buidhe*, Dublin, 1931, poem 7]

Ó Gnímh .i. Brian .cc.

1 'Na Bhrian táinig Aodh Eanghach;
da thaobh táinig gach deighbhreach;
agso 'na Bhrian Aodh Eanghach,
caor dhernach na Niall neimhneach.

2 Ráth Néill ag Ua Néill Bhuidhe,
mar budh gnáth 'ga fhréimh reimhe;
beg an tegh Teamhair Mhidhe
d'fhearuibh Line feadh fleidhe.

3 Do thogh an Bhanbha ar mBriainne
ge tharla a gcol re chéile
ní thug sí léim tar líne,
ríge Néill dob í Éire.

4 Le mac Feidhlim fríoth Gaoidhil
fíoch um Éirinn nach éirigh;
ní chuir Brian geimhle ar ghiallaibh
d'iarraidh seilbhe ar fhiadh nÉimhir.

5 Ceann slúaigh in gach idh iarruinn
san tigh asar fhuaigh Éirinn,
do bhí an geimhol re a ghualainn,
rí as tuaram d'eigher Fhéilim.

6 Neimh ghon ó ghlasoibh daingne
ar bhasoibh ag cor cuimhghe;
d'iath gall do gheubhthar eighre;
feughthar geimhle ar gclann gCuinne.

7 Crithir bheo ar áth a n-iomaidh;
gan sgáth a ngleo ré ngallaibh;
ní bhí i ngliaidh glac a foinnimh
slat a coillidh Bhriain Bhallaigh.

8 Líon gliadh gan deithbhír ndíola
fá Bhrian 'na mbeithribh cródha,
maithidh cungnamh chlach mbuadha
cath Tuama ag turnamh tóra.

9 A ngruaidhe ag gabháil fhiochaíd
nach furáil fúaire i ndeochaibh;
ní chluin an t-oighre ón athair

doilghe an tachair d'fhuil Eochaidh.

10 Slegh arsaidh do ghoir gualoinn
Saxoin da ngoin le a géirrinn;
báidhter le crann thonn dtírim
sgríbhinn gall ar fhonn Fhéidhlim.

11 Báidh re a ghaolfhuil do gabhadh
dar chaomhuin clár na gcuradh;
ceithre géill go Brian bearar,
nír beanadh giall d'fhéin Uladh.

12 Ráth Breagh na n-innseadh n-ealach,
meadh dha shinnser, do shoidheach;
nár shaoil sibh Banbha buidheach
d'fhuireach fhir h'anma i nOileach?

13 Críoch Bhanbha id sheilbh fa shéula,
gan fhaghla gan fheidhm n-ágha
tug tú led mhóid gan mhaora
go crú Aodha cóig cána.

14 Gan fheidhm bhfaire ar iath Uladh,
gan aire ar ghiall dar gabhadh;
ní théid sin as dot omhan
dá mbloghadh glas fhir fhaladh.

15 Fearg an chuain gan bhaile mbrisde,
gan chailg mbuaigh a lerg luisde;
ionnlaidh ben fháinne eisde
sreabh Feirsde ar áilne a huisge.

16 Geall ó lucht fhuinn 'ga healaidh;
gan tuinn i n-ucht a hoirir
go mbí bróg fhir 'ga eighir;
beiridh sin fá fhód Oilih.

17 Dísle ó gCairebre ar tegh dTemhrach,
íse a fhedh airde a chonnlach,
braighde ríogh fhréimhe Luighdheach,
díobh cuibhreach gréine ar ghormshruth.

18 Gan sgaoith ag tuinn 'ga toghuil,
gan ghaoith ag buing da bhrughin,
dírghe i ndiaidh fiair a bhfedhuibh,
leabhair Bhriain ar fiaidh bhFuinidh.

19 An Lia d'fhagháil dob ainbreheth;
ar labhair cia len cuimhneach?

Do sguir róimh do reic Temhrach;
cóir neamhghuth ar leic Luighdheach.

20 An sporadh fhúair an eachraidh
ag goradh a ghruidh leithghil,
go dtug tú an bonn 'na bhruithnibh,
cuirthir crú dhonn le deithbhír.

21 Feadh bloghtha berna fraochdha
do dherna um dhornchla gcróchdha
téghaidh meóir fhir a hiartha
i ndeoidh cliachdha a tigh órtha.

22 Filleadh do dherc is doiligh
gud shilleadh do sherc righin,
ben ler mhaith í fá fholuigh
oruibh do chaith sí a sibhin.

23 Clú do dhuas fá iath nÉimhir
tar crú na Niall suas sínidh;
ní fríoth lat dod ghnaoi guaillidh
ge taoi ar guaillibh mac Mílidh.

24 Sé rígh dég róibh 'na roighnibh
do shóidh dod thréd go Temhraigh
fostar thú le Trian Conghoil;
congbhaidh cú fhiadh ó ealbhaibh.

25 Cia an adhbha do iarr bárda
san Bhanbha gan Bhrian cheudna?
Ní dheachaidh díobh d'fhiadh Fhódla
fógra gliadh do shíol Shédna.

26 Ní rabha acht taidhbhsí toirnigh,
mana na bainnsi ag Breghaibh
ní fer coda d'fhiadh Fhuinidh
cuiridh Brian oba ar Eamhuin

27 Blas fleidhe uaidh ar fhírshreibh
do bhuaidh a bhleidhe fháinnigh;
beg d'iongnadh an chuirnn chraobhaigh
claonaidh fiodhradh dhuirnn dháilimh.

28 Guaille gleann is grádh cionadh,
do gheall re clár na gcuradh;
dar le Brian ní bhiadh falamh
dá ngabhadh trian d'fhiadh Uladh.

29 'Sé a hochtuibh oilén ngoirmshreabh

ag rochtain oilén n-iongnadh
do mheall go Brian bhrón maighreadh
niamh failgheadh n-óir ar iomramh.

30 An oil fhúair a fher iomaidh
tre gheal ngruaidh 'na ghoil annuimh
rí i ngliaidh do bhuan da bhonnuibh
donnaidh gruaidh í Bhriain Bhallaigh.

31 'Siad le Brian fa fhonn Eunna
Niall is Conn ar a chúla,
lá gliadh ní ghoir a ghruadha
a bhfoil uadha d'fhiadh Úna.

32 Geall gliadh ag mosgladh míleadh
Brian ag brosdadh na nGaoideal
earr don bhrataigh 'ga mbualadh
bacaidh ruadhadh ceann gcraoishleagh.

33 Gaoidhiol gan char 'na chomhar
aoibhiol ar nár an teimhiol;
glas ag Brian ar iath nUladh
umhal bhfiach giall i ngeimhiol.

34 Rí uaidhe i gcléith gan chaomhna
go sgéith n-uaine go n-órgha
ní snaidhm ar Bhrian a bheurla
suil theurna giall aimh órdha.

35 A ól firshreabh ar foghuiil
rífhleadh a hór 'na aghaidh;
an ní do-níodh anuraidh
níor chubhaidh rí i gcíogh gcalaidh.

36 Ua na Niall tar thoil dTembra
le goimh nua do íarr omhna;
anní sin banuis Banbha?
Gabhuis arma fhir fhoghla.

37 Guaire chrú fhaoilidh Eoghain
clú gach aoinfhir do éiligh;
do gheibh clíar uaidh a hiarraidh;
ní bliadhain fuair d'fhiadh Éimhir.

38 Comha ar gach cloinn da gcenuibh,
na croinn ag dola ós doiribh;
fir mur shíol Néill anuraidh
brughaidh dhíobh fá fhéin Oiligh.

39 Geis an chuaigh ód-chí briske
do bhí a ghruaidh 'na ghruaidh ghuiste;
sgél le Bodhbh ar fóir bhFeirsde
corn fleisce óir fá uisce.

40 Go hEamhain an tráth tigthir
Temhair le cách ní cleachtair
téid barr uathaibh le hUltaibh
Ultaigh clann Tuathail Techtmhair.

41 Neimh ghon í Chuinn ní chronoigh
do bheir gol i gcuirr chalaidh
lá tar fher gcréchta curidh
fedh turriimh euchta d'araidh.

42 Dob fherr dhóibh díol a chána;
an síodh do-chóidh ar gcúla
do bhuing a n-eachlach d'éra
sgeula gealchlach fhuinn Úna.